

Подільська Зоря

Актуально

Президент України Володимир Зеленський заявив, що новообраний президент США Дональд Трамп знає про небажання України здаватись і заморожувати війну. Пряма мова Зеленського: "Трамп знає про моє бажання нікуди не поспішати на шкоду Україні. Країна вже давно бореться за свій суверенітет. Скільки б президентів чи прем'єр-міністрів не хотіли оголосити про припинення війни, ми не збираємося просто здаватися і відмовлятися від нашої незалежності". "Не-безпека полягала б у тому, щоб сказати: ми заморозимо війну і домовимося з росіянами". За словами Зеленського, Трамп дуже хоче рухатися швидко, щоб розв'язати питання війни, однак він ще не має доступу до всієї необхідної інформації.

Верховна Рада ухвалила в першому читанні внесений президентом законопроект про множину громадянства. Перша заступниця голови Державної міграційної служби України Ірина Ковалевська розповіла, які зміни він передбачає. "Тепер, якщо іноземець набуває громадянства України, то він може не виходити із громадянства своєї громадянської належності. І так само, якщо громадянин України буде набувати громадянства іноземної держави, то він може не виходити із громадянства України. Але це має бути певний список цих держав, відносно яких саме громадяни України і іноземці можуть не відмовлятися від свого громадянства. Як передбачено законопроектом, це має бути окремий закон, який буде визначати сам перелік цих держав", - акцентувала Ковалевська. Вона додала, що щоб стати громадянином України, на сьогодні процедура вже передбачено знання української мови, історії України та Конституції України.

17 грудня під час засідання Конгресу місцевих та регіональних влад при президентові України відбулося вручення державних нагород представникам органів державної влади та місцевого самоврядування. Очільник країни відзначив зокрема першу заступницю начальника Вінницької обласної військової адміністрації Наталю Заболотну, яка зараз, очолює область. Орден Княгині Ольги III ступеня Наталі Заболотній було вручено за її значний внесок у зміцнення регіонального управління, забезпечення соціального захисту населення та реалізацію ініціатив для підвищення якості життя громадян.

Ситуація з відключеннями світла може змінюватися, проте блекаут в Україні не буде, адже енергетика підготувана набагато краще, аніж минулої зими. Про це розповів народний депутат, член комітету Верховної Ради з питань енергетики Сергій Нагорняк. За його словами, на покращення ситуації з відключеннями світла вплинула робота АЕС та ГЕС, які працюють на повну потужність, та відновлення критичної інфраструктури, яка зазнала ушкодження в листопаді і грудні. "Якщо температура надвірі не буде відчутно знижуватися і споживання не буде зростати, то ми будемо проходити в таких графіках, а відключення будуть незначними", - зазначив Нагорняк. Депутат додав, що Росія буде намагатися повторити атаки на українську енергетику. За його словами, енергооб'єкти мають другий рівень захисту, який може захистити не тільки від уламків та "шахедів", але й від прямого влучання ракети.

Із 1 січня 2025 року МСЕК замінять команди оцінювання повсякденного функціонування. Міністерство охорони здоров'я визначило перелік медичних закладів з експертними командами. В Україні працюватиме 1348 експертних команд, зокрема на Вінниччині - 32. Команди сформовані за спеціалізаціями, серед яких: хірургічна, травматологічна, кардіо-неврологічна, психіатрична тощо.

Американська кіноакадемія оголосила шортлисти в 10 категоріях для майбутньої 97-ї церемонії вручення премії "Оскар". Українські стрічки продовжують підкорювати глядачів та організаторів церемонії. Зокрема, фільм "Порцелянова війна" та "Одного разу в Україні" потрапили у перелік кінокартин, які будуть змагатися за омріяну нагороду в номінації "Найкращих документальних повнометражних фільмів" та "Найкращий короткометражний фільм". Фільм "Одного разу в Україні" створений у копродукції України та США. У ньому показане життя на фронті очима дітей. "Порцелянова війна" - фільм, який також створений в копродукції США, України та Австралії. Він показує історію трьох українських митців-керамістів з Харкова.

Український чемпіон світу в суперважкій вазі за версіями WBA, WBO та IBO Олександр Усик розповів, коли почне думати про Тайсона Ф'юрі. Реванш між українцем та "Циганським королем" відбудеться 21 грудня. Перший поєдинок завершився перемогою Олександра роздільним рішенням суддів. "Коли остаточно почну думати про Тайсона? У першому раунді. Коли я заходжу у ринг - bam. Окей, погнали. Я тут, мій друже. Якщо знову станеться 9-й раунд, чи відпушту його? На все воля Божа", - розповів Усик.

Віддав життя за Україну!

Гірка звітка знову сколихнула Стрижавську територіальну громаду. На фронті загинув Герой із Мізяківських Хуторів - **Микола ГРИГОРЕНКО**.

Чоловік народився 20 грудня 1970 року в селі Дащівці, закінчив місцеву школу, а згодом училище. Потім два роки службив в армії. Був працьовитим та завжди приходив на допомогу. За життя працював на цегляному заводі, Стрижавській олійні та на елеваторі у Вінницькому комбінаті хлібопродуктів №2.

У квітні 2022-го мобілізований до лав Збройних сил України. Був молодшим сержантом, начальником електростанції обслуги обслуговування та ремонту акумуляторних батарей технічно-експлуатаційної частини авіаційної техніки військової частини А1231. Проходив навчання у Івано-Франківську. Мав позитивний "Грузин".

Микола 21 день перебував у самому пеклі. Загинув 10 грудня 2024 року під час виконання завдань зі здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації в районі населеного пункту Старі Терни Донецької області. З 12 грудня вважався зниклим безвісти. На жаль, підтвердився факт його загибелі. Десять днів не дожив до свого 54-го дня народження.

Микола Григоренко був дружелюбним, чесним,

світлим, надзвичайно добрим та позитивним. Саме таким, усміхненим, його пам'ятатимуть сім'я, рідні, друзі та побратими. Він завжди вів активний спосіб життя, по-над усе любив рибалку, був членом ГО "Мізяківсько-Хутірська спілка рибалок-любителів".

Грав у футбол, любив людей, друзів, свою родину. Рідні згадують, що коли Микола ішав на передову, наче відчував, що уже не повернеться додому. Усіх міцно обіймав, ніби прощаючись на завжди.

Щирі співчуття родині Миколи - матері Ганні Іванівні, дружині, дітям Марії, Дмитрові та Софії, усім близьким та друзям.

Нагороджено "Золотим хрестом"

Військовослужбовця з Вороновицької територіальної громади отримав "Золотий хрест" від Головнокомандувача Збройних Сил України Олександра Сирського.

Віталій Тиндик - житель села Шендерів. Із 2020 року працював у патрульній поліції Вінницької області, а після створення об'єднаної штурмової бригади Національної поліції України Лють, з першого набору приєднався до даної бригади добровольцем у 2023 році, після чого відправився в зону бойових дій де вже півтора роки боронить свою Батьківщину. Віталій проходить службу в об'єднаній штурмової бригаді Національної поліції України "Лють", де боронить нашу державу на Сході України добровольцем. За мужність та відвагу був нагороджений орденом "Золотий хрест"!

"Дієвий ЦНАП 2024": Якушинецька ТГ серед лідерів у сфері надання адміністративних послуг

На початку грудня у Хмельницькій області відбулося Всеукраїнський форум, який об'єднав понад 170 представників органів влади, керівників ЦНАПів та фахівців з цифрової трансформації. Якушинецьку громаду на заході представляла керівниця ЦНАПу Оксана Романюк.

Кульмінацією форуму стало нагородження у рейтингу "Дієвий ЦНАП 2024". В результаті якого Якуши-

нецький ЦНАП увійшов до сотні найкращих центрів адмінпослуг в Україні, за значний внесок у розвиток якісних та доступних адміністративних послуг в Україні.

Дієвими визнали ЦНАПи, які мають відповідати низці критеріїв у запровадженні цифрових послуг, а також зручності, швидкості, простоти, безбар'єрності. Дієвий ЦНАП - це місце, де за один візит особа може отримати комплекс послуг замість кількох візітів заради однієї послуги.

"Це досягнення - результат професіоналізму, командної роботи, активної співпраці із Мінцифрою та підтримки Програми EGAP. Наш ЦНАП входить до ста найкращих в Україні центрів надання адміністративних послуг з високим рівнем обслуговування та орієнтацією на потреби громадян в сучасних умовах", - зазначила Оксана Романюк.

Загалом під час форуму відзначено "Дієвий ЦНАП" за внесок у розвиток якісних адмінпослуг в отримали керівники 90 провідних ЦНАПів України, захід організував Мінцифра за підтримки Програми "EGAP", що виконується Фондом Східна Європа.

За матеріалами
Якушинецької ТГ.

Наталя Заболотна: «На Вінниччині створено перший в Україні Департамент ветеранської політики ОВА»

У Вінницькій області запрацював Департамент ветеранської політики – новий орган, створений для реалізації державної політики підтримки ветеранів війни та їхніх родин. Його утворення стало важливим кроком у межах виконання пункту «Політика героїв» Плану внутрішньої стійкості України, представленого Президентом Володимиром Зеленським.

«Політика героїв» – це стратегія, яка передбачає повну інтеграцію ветеранів у суспільне та економічне життя, забезпечення реабілітації, підтримку освіти для ветеранів та їхніх дітей, а також належну турботу про родини загиблих. Вінниччина стала першим регіоном, де ці завдання реалізуються на інституційному рівні.

10 грудня під час прес-конференції з різноманітними медіа Наталя Заболотна, перша заступниця Начальника Вінницької ОВА, офіційно представила новий структурний підрозділ та команду, яка працюватиме над реалізацією державної ветеранської політики в регіоні відповідно до Стратегії ветеранської політики до 2030 року та впровадженням різноманітних програм для ветеранів.

«Мною було прийнято рішення про утворення Департаменту ветеранської політики Вінницької ОВА. Це вперше в Україні. Я переконана, що такий формат дозволить створити усі можливості для ветеранів та забезпечити реалізацію усіх повноважень та завдань, які сьогодні ставить перед нами держава. Це рішення обумовлене двома ключовими факторами:

- Ветеран/ветеранок та членів їх сімей вже в разі більше, ніж до початку повномасштабного вторгнення. Буде ще більше;

- Це комплексна політика, яка включає охорону здоров'я, соціальну сферу, освіту, еко-

номіку, спорт, культуру, меморіалізацію та вшанування подвигу загиблих. Тому має бути координатор усіх цих сфер, який орієнтується на потреби ветеранів/ветеранок і їхніх сім'ї», – зазначила Наталя Заболотна.

Очолив новостворений департамент Андрій Грачов, ветеран війни. Він брав участь у антитерористичній операції та заходах оборони нашої країни після початку повномасштабного вторгнення. Працює у цьому напрямку ще з 2016 року від початку існування, тоді ще, відділу допомоги учасникам АТО.

За словами Андрія Грачова, до роботи залучено досвідчену команду фахівців, які мають чітке розуміння потреб ветеранів. Це ветерани війни, дружини та матері Захисників, члени родин полеглих героїв. Команда співпрацює з громадами, громадськими організаціями та ветеранськими спільнотами, забезпечуючи комплексний підхід до вирішення завдань.

Основною метою Департаменту є допомога ветеранам у поверненні до мирного життя. Особлива увага приділяється питанням реабілітації після поранень, підтримці родин загиблих і зниклих безвісти, професійному зростанню ветеранів, а також забезпеченням житлом і освітою.

Уже сьогодні в області реалізуються програми компенсації витрат на навчання, надання житлових компенсацій та соціальної адаптації. Інститут помічника ветерана активно впроваджується у громадах, забезпечуючи індивідуальну підтримку для кожного, хто цього потребує.

Соціальна підтримка ветеранів у Вінницькій області ведеться системно з 2016 року. За цей час напрацьовано унікальний досвід, який став основою для створення Департаменту. Його діяльність може стати прикладом для інших регіонів, адже питання підтримки ветеранів залишається одним із ключових завдань держави.

«Нічого для ветеранів без ветеранів. Це кредо, якого ми повинні безапеляційно дотримуватись!», – наголосила перша заступниця Начальника Вінницької ОВА Наталя Заболотна.

Звернутися за допомогою чи консультацією можна за адресою:

м. Вінниця, вул. Театральна, 15, 1 поверх (приміщення є доступним для маломобільних та осіб, які пересуваються на кріслах колісних).

Або за телефонами: +38 (068) 847-61-84, +38 (063) 261-40-86.

Увіковічили пам'ять Героїв

Днями в селі Медвеже Вушко Агрономічної громади відбулося відкриття Алеї Слави загиблих Героїв-земляків, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України і віддали своє життя у боротьбі з російським окупантом.

Відкриття Алеї слави приурочили до Дня Сухопутних військ України.

Вшанувати пам'ять мужніх бійців, відданих синів рідної землі прийшли рідні, близькі, друзі, представники влади, учні та жителі громади.

Схиливши голови в хвилині мовчання, усі присутні віддали шану світлій пам'яті воїнів, загиблих у бо-

ротбі за свободу та єдність України.

32 воїнів Агрономічної громади, з них 5 з Медвежої Вушки загинули у російсько-українській війні.

Зі словами підтримки та подяки до рідних звернулися очільник громади Сергій Сітарський та голова ветеранської організації Агрономічної ТГ Олександр Ковалевчик.

«Історію неможливо зупинити. Трагедія прийшла на нашу землю і в наші сім'ї. Неможливо воскресити наших рідних, але у нас є можливість гідно вшановувати пам'ять полеглих героїв. Ця Алея нагадуватиме всім і кожному, що високою ціною дістается нам воля і незалежність України», – наголосив сільський голова Сергій Сітарський.

Вічна слава полеглим захисникам! Слава Україні!

Дякуємо усім живим воїнам, які щохвилини боронять Україну! Слава Україні та її Героям!

У День Збройних Сил України Віталій Урдзік передав дрони та РЕБ для 120-ї бригади територіальної оборони

У символічний день для нашої країни, Віталій Урдзік начальник Вінницької районної військової адміністрації передав військовим в/ч A7337 територіальної оборони сучасні дрони та засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ).

«Це наш обов'язок – підтримувати тих, хто щодня захищає нашу свободу та незалежність. Ці дрони та РЕБ допоможуть нашим воїнам виконувати бойові завдання ще ефективніше», – зазначив начальник адміністрації.

Передача обладнання стала черговим кроком у підтримці Збройних Сил України, які продовжують героїчно захищати нашу державу.

Слава Україні! Героям слава!

Депутат інформує...

Олександр МАСЛЕННИКОВ,
Вінницька обласна рада

Днями мав зустріч із нашим захисником, Денисом, жителем Агрономічного. У відповідь на його звернення разом із Сергієм Сітарським придбали чотири антидронові накидки та мали змогу особисто передати їх воїну.

Денис несе службу на Харківському напрямку в складі 115-ї бригади. Він мінометник, для успішного виконання завдань необхідно бути невидимим для ворожих дронів, які обладнані тепловізорами.

Тож такий плащ дає змогу спокійно і успішно виконувати поставлені завдання.

Дякуємо Збройним силам та допомагаємо.

Нагороджено орденом Богдана Хмельницького

За виняткову мужність і самовіддане виконання військового обов'язку, орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно) нагороджено **Віктора МАЛАНЧЕНКА** з Ільківки Агрономічної ТГ.

Віктор Григорович, старший лейтенант, командир роти, народився 1 березня 1973 року на Вінниччині в родині вчителів. Змалечку вихований на принципах честі та відповідальності, він обрав шлях військового, закінчивши у 1995 році з відзнакою Одеський інститут сухопутних військ. Після короткої служби в Збройних Силах України до 1996 року Віктор повернувся до цивільного життя.

Проте, коли на Україну нависла загроза, Віктор Григорович без вагання став на захист Батьківщини. З початком повномасштабної війни він добровольцем повернувся до лав ЗСУ та був мобілізований до 28-ї окремої механізованої бригади імені Лицарів Зимового Походу.

Старший лейтенант Маланченко брав участь в обороні Миколаївської та Запорізької областей, а також у звільненні міста Херсон. Його останній бій відбувся 7 грудня 2022 року в селищі Курдюмівка на Донеччині, де він виконував бойове завдання, виявивши неабияку мужність і самовідданість.

На жаль, Віктор Григорович не повернувся з поля бою, залишивши своєму племінникові двоє дітей, батька, сестру та брат, які пишаються його геройчним подвигом. Віктор Маланченко – справжній Герой, чий подвиг назавжди залишиться у серцях українців. Його життя є прикладом незламності, любові до Батьківщини та віданості своєму обов'язку.

Указом Президента України №455/2024 Віктора Маланченка нагороджено орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно). Також його внесок у захист України відзначено численними подяками від командування 28-ї ОМБр.

«Гість тижня»

Петриківський розпис прославив українських майстрів народної творчості в усьому світі. Чимало будівель у різних країнах розписані "петриківкою" українських умільців. В Україні "петриківкою" прикрашають меблі, посуд, печі, димарі й стіни хат. Назва розпису походить від місця його "народження" - села Петриківки, що на Дніпропетровщині. Коли саме почали малювати в цій техніці достеменно не відомо. Деякі дослідники свідчать, що Петриківський розпис з'явився у XIV столітті. Інші говорять, що він існував ще за часів Київської Русі. У самих Петриківцях вважають, що розпис вигадали козаки.

"Петриківка" - це пелюстки, листя, стебельця та лінії, які в умілих руках перетворюються у несподівані квіти, кетяги калини, винограду, казкових птахів і навіть людей. Завжди переважають рослинні візерунки, здебільшого квіткові. Нерідко квіти та ягоди поєднували з птахами. Іноді малювали тварин та навіть людей, які мали дещо фантастичний вигляд.

Однією з сучасних "петриківських" майстринь є добре знана на терені краю **Катерина БАЛНОВА** із Широкої Греблі. Жінка із задоволенням впродовж багатьох років створює неймовірні полотна, оформлює різноманітні аксесуари петриківським розписом, також захоплюється писанкарством та розписом по склі.

Народилася вона у Вінниці, згодом родина переїхала до Тульчина. Після закінчення школи продовжила навчання у Вінницькому художньому професійно-технічному училищі № 5 і здобула кваліфікацію художника розмальування по дереву. Згодом продовжила навчання у Київському інституті (нині академія) декоративно-прикладного мистецтва і дизайну ім. М.Бойчука.

Зараз пані Катерина разом з родиною проживає у Широкої Греблі. Свого часу у цьому затишному та мальовничому селі жила тітка жінка, до котрої часто наїдувалися в гости. Згодом разом із чоловіком вирішили будувати тут власний будинок.

Нині у доробку майстрині сотні виробів, розмальованих петриківкою, нею проведено десятки майстер-класів. Також жінка бере участь у благодійних заходах аби допомогти українським бійцям. Окрім цього частину коштів із продажу виробів, пані Катерина передає на підтримку ЗСУ. У всіх починаннях жінку завжди підтримує родина - чоловік Костянтин, син Ярослав та донька Даща. До речі, донечка також любить малювати та займається бісероплетінням.

- Пані Катерино, розкажіть, будь ласка, як Ви прийшли до петриківки?

Я петриківкою займаюся все своє життя. Любов до малювання прищепила мама. Свого часу, ще навчаючись у школі займалася в гуртку народної творчості - вивчала різноманітні техніки малювання, тощо. Згодом уже навчаючись в училищі захопилася петриківським розписом, почала не лише малювати у цій техніці, але й багато про це читати. Коли вступила до інституту нашою викладачкою була відома українська художниця Олена Скицюк, донька Марфи Тимченко (одна з найскравіших представниць школи петриківського розпису). Саме завдяки пані Олені моя любов до петриківки зміцнилася та заграла новими фарбами. Із 2007 року я почала працювати в центрі "Барвінок", викладачем гуртка "Студія художньої та ручної вишивки", відтак разом із дітками створили низку поробок, оформлені петриківським розписом - малювали листівки, картини, розмальовували різноманітні вироби, зокрема тарілки, дерев'яні поробки, малювали й на текстилі. Також займалися писанкарством, розписом по склі, квілінгом, тощо.

Петриківський розпис - моя українська медитація: майстриня із Широкої Греблі створює унікальні та автентичні речі

- Як особисто ви описали б петриківський розпис? Чи можна вважати його силою України?

- Петриківський розпис, безумовно, є скарбом нашої держави. Він занесений до списку ЮНЕСКО як нематеріальна спадщина України. Для мене особисто - це ніколи не було способом прибутку, але завжди відтворювало мій внутрішній світ. Через розпис можна передати свою найбільшу радість, найглибший сум, світлі мрії і сподівання, свій біль...

Особисто для мене петриківський розпис - це українська медитація. Коли починаєш працювати забуваєш про все погане і в процесі творення зосереджуєшся лише на малюванні, яскравості кольорів, їх поєднанні. Одна з відомих майстринь Галина Назаренко каже, що петриківський розпис може залишити тебе байдужим, проте ніколи не залишить в тобі негатив. Повністю погоджується із цим висловом. Адже петриківка існує, аби радувати око й милувати душу.

- Багато майстрів говорять, що справжня петриківка є тільки в одніменному селі на Дніпропетровщині. На вашу думку це так?

- Нині ця техніка, як і будь-яка інша трансформується. Звісно база розпису залишається сталою, кожен майстер має, і не забуває про усі аспекти, які є традиційними для петриківки і роблять її відігнаваною. Проте, кожен художник має власний почерк, додає нотку "власного". Наразі петриківський розпис трансформується - його використовують для оформлення текстильних виробів, побутових речей, аксесуарів, різноманітних сувенірів, тощо. І я вважаю, що це дуже добре, адже кожна така річ виглядає гарно та автентично.

Стосовно того, що петриківський розпис належить лише с. Петриківка вважаю, що це не так. Адже багато майстрів з інших регіонів України своїми роботами популяризують це мистецтво і роблять це професійно. Відтак не можна сказати, що справжня "петриківка" лише в одніменному селі.

- Традиційним інструментом малювання петриківки є котячий пензлик. Ви нині його використовуєте?

- Звичайно. Без нього розпис неможливий, як інакше зробити тоненькі лінії. Такі пензлики виготовляють сама. Вдома є кіця, саме її я акуратно стрижу й роблю із шерсті пензлики. Одразу хочу зазначити, що кіця вже звикла і ніякої шкоди ми їй не завдаємо, адже все робиться максимально акуратно. Також малюю пальцями, обов'язково використовую рогозинку.

- На яких предметах ви створюєте розпис? Які роботи найбільше запам'яталися?

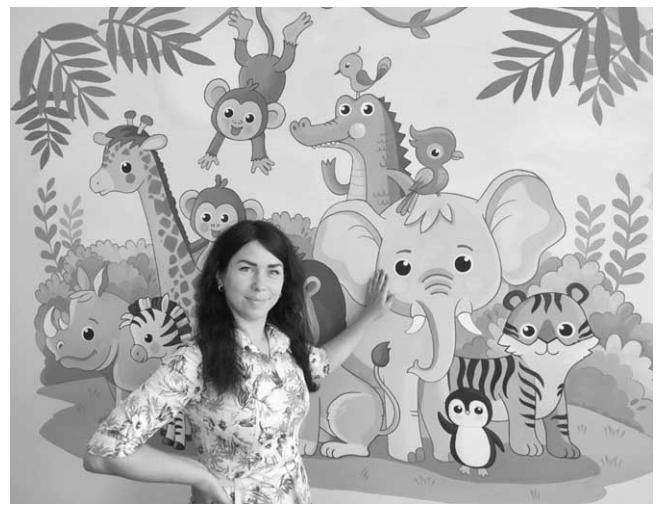
- Я дуже люблю створювати сувенірну продукцію, часто розмальовую тарілки, різноманітні брелоки, скриньки, тощо. Петриківкою розмальовувала навіть новорічні кульки та гільзи. Одна з моїх найбільших робіт "Дерево роду" - це декоративне панно, розміром 1,5x2,5 метра, що прикрашає центр "Барвінок". Над ним я працювала близько місяця. До речі, у Широкій Греблі у місцевому садочку розмальовала казковими персонажами стіну спальні для малечі. За словами вихователів, діткам дуже подобається мое панно. Розмальовувала вхідну арку, текстиль, зокрема футболки, джинсовку та торбинки, є метрова робота на полотні. Найменші роботи це брелоки. Також малюю й на гільзах - це досить складно. Адже цей шматок залишається ти маєш перетворити у гарну річ. Проте ти знаєш історію цієї речі, розумієш де вона була. Тому під час розпису гільз окрім оформлення важливо ще й наділити такий виріб позитивною енергетикою. До речі, в середньому на невелику роботу витрачаю близько трьох днів - це від етапу підготовки і до кінцевого результату. Звісно чим більший виріб, тим більше часу потрібно.

Багато свої робіт я роздарувала. Нині виготовляю речі на замовлення, маю постійних клієнтів. Часто мої вироби дарують іноземцям. Дуже приємно, коли людина телефонує й каже зробити на свій смак, адже знаю, що вийде щось неймовірне.

- У яких мистецьких заходах берете участь, як часто проводите та відвідуєте майстер-класи?

- Завжди із задоволенням беру участь у різноманітних фестивалях, виставках та заходах, зокрема "Operafest", "Живий вогонь", "Гаївки-фест", "Скарби Поділля", який щорічно приурочений Дню Незалежності України, "Народні розписи Поділля", різноманітних заходах, організованих ОЦНТ, тощо.

Беру участь у заходах на теренах Якушинецької громади.

ди. Зокрема щорічно, разом із завідувачкою структурного підрозділу ЦК та Д.с. Широка Гребля Галиною Антонюк перед Великоднем проводимо майстер-класи із писанкарства. Навчаемо діток виготовляти традиційні писанки, разом вчимося тримати писачок і малювати воском, відтворюючи схеми та візерунки. Також завжди під час заходів чи ярмарок проводжу міні майстер-класи. Тобто усі охочі, за півгодини можуть створити невеликі листівки у стилі петриківського розпису.

- Розкажіть як проводите вільний час. Які плани на майбутнє?

- Вільного часу досить мало. Адже окрім малювання, що захоплюється писанкарством та розписом на склі. Писанкарством теж займаюся досить тривалий час. Моя техніка - традиційна, воскова, дуже люблю той момент,

коли писачок торкається воску. Обожнюю цього навчання дітей, аби вони знали і примножували українські традиції та звичаї.

Захоплюється й мистецтвом розпису по склі. Живопис на склі притаманний західним регіонам, зокрема Буковині, Галичині, Гуцульщині, Закарпаттю. Саме тут колись із мінімального набору фарб та кольорів створювали кольоритні вироби. Нині цей вид мистецтва теж трансформується, використовуються безліч фарб, сучасні матеріали, зокрема акрилові фарби. Тому нині такі вироби надзвичайно яскраві, швидко виконуються й дуже естетично виглядають.

Люблю подорожувати, відкривати для себе цікаві місця України та світу.

Планів та задумів досить багато. В майбутньому mrію про персональну виставку. Є ідея зробити настінний розпис у Будинку культури в Широкій Греблі й оформити у селі зупинку громадського транспорту. Проте для реалізації цього потрібно не лише бажання, але й чималі кошти на матеріали. Проте думаю, що можливо знайдеться спонсор аби втілити задумане. Також було б добре створити на базі Широгребельського осередку культури гурток петриківського розпису. Сподіваюся усе задумане вдасться.

За матеріалами Якушинецької ТГ.

8 цікавих різдвяних традицій з усього світу: про деякі ви і не здогадувалися

У кожній країні є свої автентичні звичаї та традиції. Вже за кілька тижнів ми зустрінемо Різдво, на вулицях міст з'являться ялинки, в багатьох країнах запрашують різдвяni ярмарки.

Та чи ви коли-небудь замислювалися над тим, хто першим вирішив занести ялинку в дім, щоб відсвяткувати Різдво? Або звідки вперше з'явилися адвент-календарі?

1. Розвішування адвент-календарів у Німеччині

Ви, мабуть, не раз чули про адвент-календарі – це набори, де люди день за днем відкривають віконця із подарунками, чи то солодощами, чи то косметикою.

Адвент походить від латинського слова *adventus*, що означає «прихід», – і це період, що починається за чотири неділі до Різдва. У 19 столітті німецькі протестанти відраховували дні до Різдва, накреслюючи 24 крейдані лінії на дверях і стираючи по одній щодня в грудні, тож паперові «адвент-календарі» стали популярними в Німеччині на початку 20 століття.

Вважається, що Герхард Ланг був першим, хто почав їх масово виготовляти, надихнувшись календарем, який його маті зробила для нього в дитинстві. Пізніше він придбав картонні календари з дверцятами, які можна відкривати. Вони мали комерційний успіх, але лише наприкінці 1950-х років у адвент-календарях з'явився шоколад.

Під час різдвяного сезону зараз часто можна побачити гіантські адвент-календарі в багатьох містах Європи. Їх вивішуємо на фасадах будівель – зокрема в місті Хаттінген в Північному Рейн-Вестфалії та Бернкастель-Кюс у Мозельській долині, що в Німеччині.

2. Прикрашання ялинок у Європі

Язичницькі європейці приносили ялинку в дім під час зимового сонцестояння. Прикрашали живе дерево на вулиці свічками та прикрасами, що символізували сонце, місяць і зірки на дереві життя. У Скандинавії ж люди прикрашали свої будинки і хліви зеленню на Новий рік, щоб відвернути зло. До того ж, вічнозелені дерева символізують вічне життя, і зелень допомагала європейцям візуалізувати прийдешню весну.

Коли саме християни почали використовувати ялинку як різдвяний атрибут, достеменно невідомо. Але такі міста як Таллінн в Естонії та Рига в Латвії претендують на перше задокументоване використання ялинки на різдвяних та новорічних святкуваннях.

3. Noche de las Velitas (Ніч маленьких свічок) у Колумбії

7 грудня в Колумбії вшановують Марію – матір Ісуса – і свято Непорочного Зачаття - Ноче де лас Велітас. Це феєричне святкування, яке знаменує початок святового сезону.

За традицією, колумбійці освітлюють свої будинки і ву-

лиці мільйонами білих і кольорових велас (свічок) у візерунчастих паперових ліхтариках. Колись «Ніч маленьких свічок» була невеликим сімейним святом, але з роками святкування ставали все більш публічними, з музикою і феєрверками.

4. Святкування Різдва 7 січня в Ефіопії

Різдвяна історія розповідає нам, що троє мудреців, яких також називають волхвами або царями, пішли за чудодійною дороговказною зіркою до Вифлеєму «зі Сходу», щоб віддати шану немовляті Ісусу. Зазвичай вважається, що волхви походили з Азії, Європи та Ефіопії. Багато ефіопів вірють, що всі три мудреці (дехто каже, що їх було 12) були ефіопами.

Ефіопія живе за юліанським календарем, тож Різдво, відоме як Ганна або Генна, там святкують 7 січня (як і в деяких інших країнах). У цей день ефіопи одягаються в біле, більшість з них носять традиційну нетелу – тонкий білий бавовняний шарф з яскравими кольоровими смужками на кінцях.

5. Пуансетті в якості подарунку в Мексиці

Пуансетті, більш відома нам як молочай-різдвяник – квітка, що цвіте взимку. Вона походить з Центральної Америки, зокрема, з південної Мексики – з району Таско-дель-Аларкон і штату Оахака.

В одній з мексиканських легенд мовиться про дівчину, яка не мала нічого, крім пучка бур'янів, щоб запропонувати немовляті Ісусу на службі напередодні Різдва. Коли вона стала на коліна, щоб покласти бур'яни біля вертепу, букет розквітнув яскраво-червоними квітами.

Тож відтоді квіти, листя яких, за переказами, має форму Вифлеємської зірки, відомі як Flores de Noche Buena, або Квіти Святої Ночі, і стали синонімом Різдва у Мексиці.

6. Спалення диявола (La Quema del Diablo) в Гватемалі

У Гватемалі практикують доволі унікальний різдвяний ритуал. Так, на заході сонця 7 грудня, напередодні свята Непорочного Зачаття, люди збираються в містах і селах по всій Гватемалі на «Спалення диявола» (La Quema del Diablo). Починаючи з 17 століття, люди там вірють, що спалення опудала диявола очистить їхні домівки від зла і нещастя, яких вони зазнали у попередньому році.

У цьогоденні мешканці Гватемали збираються на площах, розплюють бағат і сплюють диявола, найчастіше піньяту. Відбувається це традиційно о 18:00. Продавці продають роги диявола та петарди, а бағато учасників свята вдягають диявольські костюми. Після цього сім'ї збираються разом, щоб поїсти буньююлос (традиційні пончики) і випити теплий фруктовий пунш.

7. Опівнічна меса в Римі

Багато богословів вважають, що традиція, відома як опівнічна меса, походить від паломників на територію сучасного Ізраїлю. Наприкінці 4-го століття паломник з Риму приїднався до групи християн у Вифлеємі в ніч на 5 січня – Святвечір за східною традицією. Після чування відбулася процесія зі смолоскипами до Єрусалиму, яка завершилась зустріччю на світанку.

Коли в 5 столітті була побудована базиліка Санта Марія Маджоре, Папа Сикст III запровадив опівнічну месу на Святвечір у каплиці. Це традиція, яка з тих пір поширилася в багатьох християнських країнах світу.

8. Святвечір у Квебеку

У Квебеку (місто в Канаді) франкомовні сім'ї святкують Різдво ввечері 24 грудня. Там свято триває з пізньої ночі до раннього ранку, звідси і термін *reveillon*, який походить від французького слова *reveil*, що означає «пробудження».

Відомо, що традиція зародилася у Франції. Подібним чином Святвечір святкуються також в Новому Орлеані.

За традицією, сім'ї відвідували опівнічну месу перед поверненням додому, де чарівним чином з'являвся Санта Клаус і роздавав подарунки. Після того, як їх відкривали, всі сідали за стіл і починали ненажерливо їсти *tourtiere* (пиріг з фаршем), картопляне пюре, індичку з начинкою і *coquilles Saint-Jacques* (гребінці в мушлі), а потім *buche de Noel* (різдвяний пиріг з поліна) і *sucre a la creme* (солодка таблетка з цукру і вершків). Для тих, хто все ще стоїть на ногах, святкування може тривати до світанку.

Що йдеть на Різдво в різних країнах світу

Оскільки Різдво в різних куточках планети святкують по-різному, традиційні різдвяni страви в різних країнах можуть разюче відрізнятися одна від одної.

До прикладу, різдвяна вечеря у Великій Британії – це, перш за все, печена. Зазвичай вона складається зі смаженої індички (курка і гуска також популярні), яку подають із різними гарнірами.

У Японії ж Різдво не є національним святом, але люди все одно його святкують. І основною стравою для цього є, як не дивно, смажена курка з KFC.

У Вінниці стартував продаж новорічних ялинок

У суботу, 14 грудня, у Вінниці офіційно розпочали провадити новорічні ялинки. У листопаді виконавчий комітет Вінницької міської ради затвердив місця для продажу новорічних ялинок та святкових прикрас. Відповідно до документу, опублікованого на сайті міськради, ялинкові базарчики працюватимуть з 14 до 31 грудня за наступними адресами: вул. Келецька, біля ТЦ "Вишенька"; вул. Пирогова, площа перед ринком "Урожай"; пр. Юності, територія навпроти магазину "Грош Експрес"; пл. При вокзальної, територія біля ринку "Привокзальний-2"; вул. Київська, зупинка тролейбуса "Водоканал", територія біля кіоску "Преса"; вул. Київська, територія біля зупинки тролейбуса "вул. Георгія Нарбута"; вул. Левка Лук'яненка, територія біля буд. №35; вул. Брацлавська, територія навпроти будинку "Прозорий офіс №3", біля магазину "Продукти".

Тож традиційні базарчики вже працюють по місту, а одна з популярних локацій - ринок "Привокзальний-2". Тут ціни стартують від 150 грн і закінчуються 5000 гривень.

- Є закарпатська ялинка, плетена. Від 150 - 500 грн. Звичайна наша вінницька ялинка - від 400 до 700 грн. Датські ялинки від 1500 грн і вище. Найдорожча красуня - це датська ялинка за 5000 гривень. Ялинки всі свіженькі. Люди у Вінниці привітні. Постійним покупцям ми завжди робимо знижки. Так що все добре - якби тільки перемоги - розповідають продавці.

На Різдвяні та Новорічні свята через Вінниччину курсуватимуть додаткові поїзди

В Укрзалізниці повідомили, що на Різдвяні та Новорічні свята призначили додаткові поїзди, щоб пасажири могли безпечно та зручно дістатися до рідних, захисники могли повернутися в теплі обійми своїх близьких, а діти могли насолодитися безтурботними канікулами. Дякі з потягів курсуватимуть через Вінницьку область.

Поїзд №159/160 Київ - Трускавець

Відправлення з Києва та Трускавця: 23, 24, 30, 31 грудня 2024 року.

Поїзд №291/292 Київ - Львів

Відправлення з Києва та Львова: 20, 21, 22, 27, 28, 29 грудня 2024 року, а також 3, 4, 5 січня 2025 року.

Поїзд №168/167 Одеса - Львів

Відправлення з Одеси та Львова: 21, 22, 23, 28, 29, 30 грудня 2024 року та 4, 5, 11, 12 січня 2025 року.

Поїзд №265/266 Київ - Одеса

Відправлення з Києва та Одеси: 20, 21, 22, 27, 28, 29 грудня 2024 року, а також 5 та 12 січня 2025 року.

Поїзд №249/250 Київ - Чернівці

Відправлення з Києва: 20, 22, 24, 26, 28, 30 грудня 2024 року та 1, 3, 5, 7, 9, 11 січня 2025 року.

Поїзд №235/236 Київ - Ужгород

Відправлення з Києва: 20, 22, 24, 26, 28, 30 грудня 2024 року та 1, 3, 5, 7, 9, 11 січня 2025 року.

"Квитки вже чекають - придбати їх можна через мобільний додаток, на сайті або в квиткових касах", - написали в Укрзалізниці.

Зима... Пора веселих свят та розваг, подарунків та посмішок, на яку чекають і дорослі, і діти. Із особливим нетерпінням очікують цього святкового періоду діти. Напередодні зимових канікул ліцеїсти 1-В, 4-А, 4-Б та 4-В класів КЗ "Вінницько-Хутірський ліцей" поринули у казку, завітавши до Садиби Подільського чарівника, що розташувалася у Вінницькому зоопарку.

Діти стали учасниками

Двічі в одну річку не ввійдеш

Настя розлучилася зі своїм коханим Михайлом. Дівчина дуже переживала. Михайло сказав, що вони надто поспішають і поїхав жити до своїх батьків... Пройшов якийсь час. Настя поспішала додому з роботи. Вона відкрила двері в під'їзд, зайшла в ліфт і натиснула кнопку свого поверху. Ліфт рушив. А коли його двері відчинилися, то Настя одразу ж побачила на сходовому майданчику... Михайла! – Привіт! – сказав він і простягнув їй квіти. Настя не любила букети, їй було шкода квіточок... – Це тобі, – додав хлопець. – Дякую, – здивовано сказала Настя. – А навіщо ти прийшов? Дівчина не розуміла, що відбувається

– Ірино Борисівно, я занедужала, – заявила Настя по телефону своїй начальниці.

– О, Боже, Настю, тільки не це! Що з тобою? – начальниця була засмучена.

– Температура невеличка, – сказала Настя.

– Дорогенька, ти нам потрібна. Нісенітниці це все. Чекаю тебе на роботі, – сказала Ірина Борисівна.

– Але... – почала було Настя.

Вона хотіла сказати, що всім буде краще, якщо вона посидить у домі.

– Нічого не знаю! Чекаю на роботі, – Ірина Борисівна поклала слухавку, а Настя зітхнула.

Взагалі, це було її перше робоче місце і вона намагалася зробити все добре і сподобатися всім, щоб її підвищили зарплату після випробувального терміну.

Та їй узагалі, щоб вона в принципі пройшла цей випробувальний термін!

Настя посиділа ще трохи і почала збиратися на роботу. Раз кажуть, що треба вийти, то вона вийде...

До неї на кухню зазирнув Мишко.

– Настю, а ти чому ще вдома? – здивовано запитав він.

Зазвичай Настя йшла на роботу, коли він ще спав, та й звільнювалася раніше.

Правда, одразу не бігла додому, а ще брала замовлення і розвозила документи або ще щось клієнтам.

Тобто після основної роботи вона мала ще й підробіток. Тому додому Настя приходила пізніше за Мишком і одразу починала займатися домашніми справами.

– Та занедужала я. Не підходь до мене, – сказала Настя.

– А-а-а, – Мишко мабуть не зінав що ще сказати і розгублено дивився на дівчину.

Настя посміхнулася.

– Мишко, на роботу я йду. Не хвилюйся. Але прийду раніше і ляжу спати. На сьогодні вечера у нас є, а от на завтра – нема. Але ж ми щось придумаємо, так? – запитала вона.

– Звісно придумаємо. Не турбуйся, – кивнув їй Мишко. – Гаразд, піду теж збиратися на роботу...

Мишко пішов, а з обличчя Насти одразу ж зникла посмішка. Її і справді було не дуже добре.

Настя взяла сумочку, вийшла в коридор, одяглась.

– Мишко, бувай, – сказала вона і вийшла з квартири.

– Нарешті! – вигукнула Ірина Борисівна, побачивши Настю. – Давай, берися за роботу.

Настя спробувала це зробити, але викластися на 100 відсотків у неї не вийшло. Думки плуталися і вона постійно робила щось не те.

– Настю! Ну що ти робиш? – обурилася Ірина Борисівна вкорте. – От же ж понабирають працівників!

– Вибачте, – сказала Настя.

Потім Ірина Борисівна попросила її віднести якісь документи в інший відділ, що знаходився в окремому корпусі. І там її стало зовсім недобре.

Що було далі, Настя пам'ятала уривками. Начебто її викликали швидку. Десь з'явилася Ірина Борисівна, яка сварилася на неї:

– Я ж казала – слаба, то сиди вдома.

А потім швидка забрала її у лікарню. Там дівчина пробула кілька днів...

...І все-таки сталося те, за що дуже переживала Настя. Ірина Борисівна її звільнила.

Вона почекала трохи, після того, як Настя знову прийде в офіс і втягнеться в роботу, а потім приголомшила її тим, що випробувальний термін вона не пройшла.

– Настю, не хвилюйся, – підбадьорювала її колега по роботі з якою вона здріжилася.

– Тобі легко говорити, – похмуро сказала Настя.

– А що мені тепер робити? Ну, скажімо, за цей місяць я заплачу за оренду квартири, а за наступний уже ні.

– А Мишко? Ти думаєш, що він тебе не підтримає? – запитала Світлана.

– Не знаю, – Настя зітхнула. – Ми ж з ним тільки недавно з'халися. З цією роботою мені пощастило – я її віддалено знайшла і одразу вийшла, як тільки перехала сюди. А скільки часу я шукатиму наступну роботу – я не знаю.

– Страйвай. Ти ж ще й у доставці підробляла, – згадала Світлана.

– Так, – кивнула Настя. – Але я хотіла працювати за спеціальністю....

– Так це тимчасово! Не хвилюйся, все налагодиться. І роботу знайдеш. І з Мишком у тебе все

буде добре, – Світлана посміхалася.

Вона говорила це так впевнено, що Настя мимовілі повірила їй.

– Ну а що? – подумала дівчина. – Адже, й справді, підробіток у мене є, значить, все буде добре!"

...шов час.

Настя активно їздила містом як кур'єр і час від часу ходила в різні компанії на співбесіди.

Гроши в ній були. Тому проблем з оплатою квартири й продуктів не було.

І начебто її мало все це влаштовувати, але було одне АЛЕ!

Вона дуже рідко бачилася з Мишком.

Здавалося б – вони жили в одній квартирі, але Настя йшла коли він ще спав, а приходила, коли він уже спав.

Саме тому, дівчина намагалася знайти звичайну роботу з 9 до 18 години.

– Мишко, потерпи трохи, – просила вона його в ті рідкісні зустрічі, які траплялися в них.

– Та все нормальню, Настю, – говорив хлопець.

І Настя посміхалася йому і вважала, що він її розуміє і що вона знайшла споріднену душу.

...І все-таки, одного разу це сталося. Настя прийшла на співбесіду і її одразу взяли!

– Коли ви можете вийти на роботу? – запитали її в цій компанії.

– Та завтра й можу, – відповіла Настя.

– Давайте в понеділок, – усміхнувшись її привітний молодик.

– Добре, – Настя кивнула.

– Тоді підходьте до 11-ї ранку. Всі вже зберуться, і я введу вас у курс справи, – сказав він.

Настя вийшла на вулицю, дійшла до першої лавки, що трапилася її по дорозі, і сіла на неї. Вона не вірила всьому тому, що щойно з нею сталося...

Її взяли на роботу! Її! Взяли! Яке щастя...

Настя посміхнулася і ще довго сиділа на лавці і думала.

Ну, а потім вона знову взяла чергову доставку і проводжала працювати.

А ввечері, коли дівчина прийшла додому, Мишко вже спав.

Настя подумала, що поки не буде йому казати про те, що знайшла звичайну роботу, а скаже після того, як пройде випробувальний термін.

І роботу кур'єра теж залишати не буде – пара замовлень вранці і ввечері для тонусу допоможуть їй отримувати ті ж гроші, які вона отримувала.

...Наблизилися Різдвяні свята. А що буває в цей час? Ну звісно ж, дива!

Ось і в Насти сталося диво – її сказали, що її випробувальний термін закінчений і з цього приводу підвищили заробітну плату.

Спершу Настя навіть не повірила – бо ж це означало те, що вона тепер працюватиме тільки на одній роботі, нарешті стане більше проводити часу з Мишком і хоч трохи відпочине.

Але після того, як вона підписала папери, у неї не залишилося жодного сумніву.

...Настя прокинулася рано, як вона звикла, хоча могла спати ще цілу годину.

Дівчина потягнулася і тихенько вислизнула з ліжка, а потім і з кімнати.

Вона приготувала сніданок собі й Мишку. Дівчина просто сиділа, насолоджувалася тим, що їй не треба нікуди поспішати і маленькими ковтками пила каву.

– А ти що вдома? – до неї на кухню зазирнув Мишко. – Чи знову занедужала? – запитав він.

– Hi, – Настя похитала головою і посміхнулася. – Я влаштувалася на роботу за спеціальністю і тепер ходитиму туди до 9-ї ранку! А приходити... Десь о 18.30. І ми нарешті зможемо разом і погуляти, і сходити в кіно, і... Та що завгодно зможемо робити!

Взагалі, Настя думала, що Мишко зрадіє цій новині, але він виглядав якимось розгубленим.

– Мишко, а що не так? – здивовано запитала Настя.

– Та ні... Все добре... Просто незвично якось. Не хвилюйся. Я радий. Справді, радий! – Мишко усміхнувся Насти у відповідь.

Але їй здалося, що його усмішка була якась нещира.

– Так, – сказав Мишко. – Я йду вмиватися, а ти чекай на мене тут...

І Мишко зник у ванній.

...Настя сиділа поруч з Світланою й плакала.

– І що, ти нічого не помічала? Все було як завжди? – допитувалася Світлана.

– Та коли ж мені було помічати? Я тільки й робила, що працювала, прибирала і готовувала їжу! Я ж не з міста. Мені треба думати чим платити за оренду квартири, за продукти, потрібно відкласти ще грошей про всякий випадок. А йому що? Він тут народився. У нього тут батьки, друзі, всі знайомі. Ось він і зібрал свою сумку та й поїхав до родичів, – Настя знову заплакала.

– А причину він назаввав? Все ж було добре, – запитала Світлана.

– Назвав. Звичайно назаввав, – Настя закрила обличчя руками, а потім різко забрала їх назад. – Він сказав, що мене в його житті стало надто багато. Він прокидається і бачить мене, він приходить з роботи – і я теж вдома.

Я постійно перед очима. Розумієш? А я недолуга, думала, що він дає мені час, щоб я тут влаштувалася, тому не каже щось на кшталт – кидай свою роботу і підробітки, ходімо гуляти або в кіно.

А виявилось, що йому взагалі було на мене все одно.

Він просто хотів жити один, але щоб за нього хтось готував і прибирав.

Він мене не любив!

– Настю... Невже все було так? – Світлана сама мало не плакала, настільки її вразила історія Насти.

Настя кивнула.

– Hi, ну це треба було таке провернути, – Світлана стала обурюватися. – Закохати в себе дівчину, зробити так, щоб вона переїхала в твоє місто, а потім заявити, що не дуже вона йому й потрібна! Він хоч грошей тобі давав? – запитала вона. – На продукти, на оплату світла, газу, води.

Настя занизала плечима.

– Знаєш, Світлано. Я тільки зараз розумію, що годувала я його за власний кошт. Він тільки половину за оренду платив і все. Яка я недолуга! – сказала вона. – I як безглазо все склалося.

– I зовсім не безглазо, – сказала Світлана. – Навпаки, все красно склалося! Ти переїхала у велике місто. Знайшла роботу. Орендувала житло. А головне, – Світлана підняла вказівний палець вгору і посміхнулася. – Позбавилася того, хто користувався твоєю працею. Перед тобою тепер відкриті всі двері. Ти можеш шкодувати себе, а можеш відпустити ситуацію, сказати «дяку» Мишкові за те, що ти зараз тут, і щасливо жити далі.

Настя задумливо подивилася на Світлану.

– А ти права, Світлано. Бо ж, якби не Мишко, то я ніколи б не переїхала сюди.

...Було 8 березня. В той день, як завжди, майже всі жінки, яких зустрічала Настя, були з квітами. Їхні обличчя були різними. У когось на обличчі була посмішка, а у когось були насуплені брови, але квіти були обов'язково.

Одна Настя йшла додому без букета...

Вона відкрила двері в під'їзд, зайшла в ліфт і натиснула кнопку свого поверху. Ліфт рушив. А коли його двері відчинилися, то вона одразу побачила на сходовому майданчику... Мишка!

– Привіт! – сказав він і простягнув їй квіти, від яких вона так активно сьогодні відмовлялася.

5 продуктів, які варто їсти людям, старшим за 50 років: «рятують» від вікових захворювань

Експерти назвали продукти, які допомагають захиститися від вікових захворювань. Їх радять додати в раціон, якщо вам виповнилося 50 років.

Зазначається, що дотримання багатої поживними речовинами дієти - ключовий момент для людей середнього віку. А названі продукти відповідають усім критеріям поживності.

Продукти, які корисні для людей, старшим за 50 років

Яйця. Допомагають підтримувати м'язову масу. Зазначається, що яйця містять холін, вітаміни групи В, а також є чудовим джерелом пісного білка. Дослідження, показало, що дефіцит білка пов'язаний із підвищеним ризиком втрати м'язової маси.

Сардини. Можуть запобігти зниженню когнітивних здібностей. Риба містить жирні кислоти омега-3, які підтримують і зміцнюють гематоенцефалічний бар'єр для захисту від деменції.

Помідори. Для здоров'я простати після 50 років дотримуватися середземноморської дієти, яка містить багато яскравих овочів (помідори, буряк і червоний перець), з високим вмістом антиоксидантів лікопіну.

Квасоля. Відома високим вмістом клітковини. Клітковина допомагає виводити холестерин з організму, а також, допомагає знижувати артеріальний тиск і допомагає контролювати вагу.

Капуста. Багата антиоксидантами, вітаміном С, що підвищує імунітет. Зазначається, що порція листя капусти містить всю рекомендовану добову норму вітаміну К, який є найважливішою поживною речовиною для літніх людей. Його дефіцит пов'язують із низкою хронічних захворювань, включно з остеопорозом, серцево-судинними захворюваннями та остеоартритом.

соломки капусту. Посоліть, поперчіть, потримайте борщ на вогні ще протягом п'яти хвилин, після чого вимкніть і дайте настоятися.

Голубці з рисом і грибами

Нам потрібно: 250 г рису, 50 г сухих грибів (або 300-500 г свіжих печериць), 2 цибулини, сіль, перець - за смаком, велика капустина.

Приготування. Запарюємо рис у великий кількості води (на 1 мірку рису - 2,5 мірки води). Сухі гриби попередньо замочуємо і відварюємо; виймаємо з відвару і дрібно нарізаемо. Відвар не виливайте! Цибулю дрібно нарізаемо і злегка підсмажуємо. Коли вона стане прозорою, додаємо гриби. (Якщо ви готовуєте зі свіжих печериць, гриби потрібно смажити до того моменту, коли вони почнуть пускати сік). Всі інгредієнти змішуємо, солимо, перчимо. Капусту розбираємо на листя, запарюємо, з кожного листка вирізаємо прожилки. На середину листка ставимо начинку і завиваємо голубець. Готові голубці тісно складаємо до каструлі із товстим дном, заливаємо грибним відварам та, щоб рідина майже повністю їх покрила (якщо не вистачає грибного відвару, додиваємо окропу), накриваємо кришкою і ставимо в духовку на 1,5 год. За можливості, дати їм настоятися.

Січеніки з гороху

Нам потрібно: 2 скл. гороху, 4 ст.л. манної крупи, 2,5 ст.л. олії, 3 ст.л. панірувальних сухарів, цибулина.

Приготування. Горох замочуємо на ніч, відварюємо і перетираємо через сито. Перемішуємо із густою манною кашею. Додаємо підсмажену цибулю, попускаємо через м'ясорубку. Солимо, перчимо. Робимо котлети, обвалиємо їх у сухарях і смажимо до золотистого кольору. Перед подачею на стіл поливаємо теплою олією.

Салат із білої квасолі

Нам потрібно: 300 г білої квасолі, 3 ст.л. олії, цибулина, болгарський перець, 4 зубочки часнику, сіль, томатна паста, оцет - за смаком.

Приготування. Квасолю замочуємо на ніч. Після цього відварюємо її до м'якості в невеликій кількості води (до повного її випарювання). У ще теплу квасолю вливаемо олію. Додаємо потовченій із сіллю часник, натерту на дрібній

Як правильно вживати насіння чіа

Фахівці аргументували, що воду можна використовувати як засіб для отримання користі для здоров'я від деяких багатих поживними речовинами продуктів.

Так, наприклад, лимонна вода - ранковий напій, який допомагає травному тракту, змушуючи все всередині рухатися. Вона також підтримує печінку, нирки, імунну систему і шкіру. Додавання імбиру до води допомагає в разі нудоти та підтримує здоров'я серця. Ще дещо, що ви можете включити в раціон: насіння чіа у воді.

Чому насіння чіа корисне

Діетологіння Еббі Лангер сказала, що насіння чіа може бути корисним для організму - з водою чи без неї. «Воно є джерелом клітковини та корисних жирів», - назначила вона.

За її словами, близько двох столових ложок насіння чіа містить близько 10 грамів клітковини - майже половину добової норми. Отримання достатньої кількості клітковини важливе для підтримки нормальній роботи травної системи, а також пов'язане з підтримкою здоров'я серця.

Порція насіння чіа вагою в одну унцію також містить близько 9 грамів жиру, який, за словами діетологіні Кеті Хейк, здебільшого складається з омега-3 жирних кислот, пов'язаних з користю як для серця, так і для мозку.

Насіння чіа також є багатим джерелом білка, кальцію і заліза. Крім того, Гейк зазначила, що насіння чіа сповнене антиоксидантів, які допомагають захиститися від хронічного запалення - першопричини майже всіх захворювань.

Чи корисне насіння чіа у воді

Лангер каже, що, хоча це не робить по живні властивості насіння чіа сильнішими, це змінює консистенцію, що може бути корисно для пиття чи додавання в певні типи продуктів. Щоб приготувати воду з насіння чіа, просто змішайте 1/4 склянки насіння чіа з однією склянкою води.

«Насіння чіа утворює гель при змішуванні з водою», - сказала Лангер. Якщо у вас закреп, то пиття води з насіння чіа може допомогти. Але вона застерегла від випивання цілої склянки, бо занадто швидке вживання великої кількості клітковини може спричинити розлад травлення. Порада для тих, хто вперше п'є воду з насіння чіа - почати з малого, щоб не перенавантажувати травну систему, особливо якщо ви не звички їсти багато продуктів з високим вмістом клітковини.

«Вода з насіння чіа може бути корисною всім, хто хоче поліпшити здоров'я мозку, серця або просто спробувати щось нове», - додала Хейк.

Ви могли чути, що пити воду з насіння чіа можна для придущення апетиту. Лангер не пропонує використовувати напій таким чином. «Рекомендую їсти, якщо ви голодні, а не намагатися придущити апетит», - сказала вона.

Хейк також каже, що, хоча пиття води з насіння чіа чи додавання її в їжу може бути корисним, проте не варто чекати, що це вирішить усі проблеми зі здоров'ям.

Кулінарні цікавинки

Кутя з сухофруктами

Нам потрібно: 500 г пшеничної крупи, 300 г маку, 400 г суміші горіхів (волоські, мигдал, фундук), 300 г сухофруктів (ізюм, курага), 150 г меду, сіль за смаком.

Приготування. Перед тим як приготувати кутю, крупу промийте і замочіть в холодній воді на 2 години. Потім знову промийте, залийте водою, накрійте кришкою і поставте варитися на середній вогонь до готовності, приблизно 2 години. При необхідності, якщо вода сильно википітиме, долийте іще води. Зварену пшеницю промийте кип'яченою водою. Мак запарте окропом на 30 хвилин, а потім перетріть до однорідної білої маси. Ізюм і курагу також запарте окропом на 30 хвилин, а потім курагу подрібніть, а ізюм залиште цілим. Горіхи підсушіть в духовці або на сковороді, щоб легше чистилися, і також подрібніть. З'єднайте кашу, мак, сухофрукти та горіхи, додайте мед, посоліть за смаком і перемішайте. Якщо кутя вийшла дуже густою, розбавте її кип'яченою водою або узваром. Готову кутю поставте у холодильник і подавайте на стіл холодною.

Пісний борщ

Нам потрібно: 2-3 картоплин, 1-2 цибулини, морква, буряк, 200 г капусти, 50 г сушених білих грибів, півсклянки квасолі, 2 зубочки часнику, 2 ст.л. томатної пасті, сіль, перець, лавровий лист та інші спеції за смаком.

Приготування. Перед приготуванням борщу на ніч замочіть у воді квасолю, а за годину до готовування - намочіть сушенні гриби. Налийте в кастрюлю два літри води, додайте мокру квасолю, щілку солі та лавровий лист, доведіть до кипіння і зменшіть вогонь. Варіть квасолю протягом півгодини. Поки вариться квасоля, підготуйте овочі: цибулю, моркву і буряк нарізайте соломкою, а часник нарубайте ножем. Додайте овочі в кастрюлю і варіть разом з квасолею близько 15 хвилин. Потім додайте гриби і нарізану кубиками картоплю. Доведіть пісний борщ до кипіння і варіть до готовності картоплі. Потім додайте томатну пасту і розмішайте. Через п'ять хвилин додайте подрібнену до тонкої

тертиці цибулю, дрібно нарізаний перець, томатну пасту й оцет за смаком.

Різдвяні зірочки

Нам потрібно: 200 г борошна, 150 г маргарину, сода на кінчику ножа, цедра лимона, ванілін, 20 г мелених горіхів, варення.

Приготування. Посічений маргарин змішуємо з борошном, додаємо цедру лимона, ванілін і вимішуємо тісто. Розкачуємо паліничку завтовшки 3 мм, вирізаемо зірочки, скроплюємо водою і посыпаемо меленими горіхами. Спечені зірочки зліплюємо по дві за допомогою варення.

Шулики з медом

Нам потрібно: 3 скл. борошна, 1 скл. води, 1/2 ч.л. соди, 2/3 скл. олії, 1 скл. маку, 1 скл. меду, кориця, сіль - за смаком.

Приготування. Просіюємо борошно, додаємо сіль, соду, вливameмо воду і півсклянки олії. Замішуємо тісто і даемо йому настояти. Мак перетираємо до появи молочка. Тісто вимішуємо, розкачуємо коржі завтовшки в палець і робимо надрізи у формі ромбіків. Обсмажуємо на пательні з обох боків, а готові коржики розламуємо по надрізах. Викладаємо в глибокий посуд, поливаємо медом і посыпаемо корицею і маком.

Фруктові цукерки

Нам потрібно: 300 г сухофруктів: курага, родзинки і чорнослив (можна взяти свої улюблені сухофрукти), 100 г горіхів: волоських і фундук, какао-порошок або кокосова стружка для декору.

Приготування. Промийте і обшпарте окропом сухофрукти. Potim змішайте горіхи, а фундук залиште цілим. Змішайте горіхи із сухофруктами і починайте формувати цукерки: візьміть горішок фундука і скачайте навколо нього кульку з раніше приготованої маси. Готову цукерку обвалийте в какаопорошок або кокосову стружку. Щоб цукерки були солодшими, до начинки можна додати мед.

Повідомлення про оприлюднення документу державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку

З метою заалучення представників громадськості до розгляду містобудівної документації – «Детального плану території для розширення існуючого кладовища села Переорки на території Стрижавської селищної територіальної громади Вінницького району Вінницької області, за межами населеного пункту та Звіту про стратегічну

екологічну оцінку», розпочинається громадське обговорення. Підставою розробки проекту містобудівної документації є рішення 83 сесії 8 скликання Стрижавської селищної ради від 29.03.2024р. №23.

Замовником розроблення Детального

плану території є Стрижавська селищна рада. Розробником проекту детального плану території є МКП «Вінницький муніципальний центр містобудування і архітектури».

З урахуванням вимог Порядку проведення громадських обговорювань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 № 1196), громадське обговорення проекту містобудівної документації «Детального плану території для розширення існуючого кладовища села Переорки на території Стрижавської селищної територіальної громади Вінницького району Вінницької області, за межами населеного пункту та Звіту про стратегічну екологічну оцінку», відбудеться з 20 грудня 2024 року по 20 січня 2025 року.

з 20 грудня 2024 року по 20 січня 2025 року.
Матеріали проєкту містобудівної докумен-
тації, на паперових носіях, будуть доступні з
20 грудня 2024 року по 20 січня 2025 року
включно (з 9.00 год до 16.00 год), за адре-

Повідомлення про оприлюднення документу державного планування та звіту про стратегічний екологічний аудит

З метою залучення представників громадськості до розгляду містобудівної документації – «Детального плану території для розміщення масиву садибної забудови по вул. Центральна в с. Мізяківські Хутори Вінницького району, Вінницької області та Звіту про стратегічну екологічну оцінку», розпочинається громадське обговорення. Підставою розробки проекту містобудівної документації є рішення 48 сесії 8 скликання Стрижавської селищної ради від 05 серпня 2022 № 2

Замовником розроблення Детального пла-
ну території є Стрижавська селищна рада.

Розробником проекту детального плану території є МКП «Вінницький муніципальний центр містобудування і архітектури».

З урахуванням вимог Порядку проведення громадських обговорень щодо врахування громадських інтересів під час розробки та перевірки земельної політики

роблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2011 № 555 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2022 № 1196), громадське обговорення проекту містобудівної документації «Детального плану території для розміщення масиву садибної забудови по вул. Центральна в с. Мізяківські Хутори Вінницького району, Вінницької області та Звіту про стратегічну екологічну оцінку», відбудеться з 20 грудня 2024 року по 20 січня 2025 року.

Матеріали проєкту містобудівної документації, на паперових носіях, будуть доступні з 20 грудня 2024 року по 20 січня 2025 року, включно (з 9.00 год до 16.00 год), за адресу:

Сигарети наступного року подорожчають

Верховна Рада України ухвалила в другому читанні та в цілому законопроект №11090 щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби.

ногі податку на тютюнові вироби.

Про це повідомив голова комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев.

"Прийняття законопроекту забезпечить приведення податкового законодавства України в сфері акцизного оподаткування тютюнових виробів до норм

"ПОДІЛЬСЬКА

ЗОРЯ"
Вінницька регіональна газета
редактор
П. ГУБАЧЕНКА

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС
ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ:
ДЛЯ НАСЕЛЕДНЯ 61487

**Газета зареєстрована
Головним територіальним
управлінням юстиції у
Вінницькій області
15.03.2019 р.
Ідентифікатор медіа -
R30-01106.
Засновник: Трудовий
колектив Товариства з
обмеженою
відповідальністю "Редакція
Вінницької регіональної**

**Газета виходить щочетверга,
видається українською.
Спосіб друку – офсетний,
обсяг 3 друковані аркуші.
Формат А-3.
Розповсюджується
у Вінницькій області.**

РОЗРАХУНОК РАХУНОК:
№UA6530207600000260073009014
Вінницьке обласне управління А
«Ощадбанк»,
МФО 302076,
інд. код 02471361,
e-mail:
pzorya2003@ukr.net
Адреса редакції:
21100, м. Вінниця,
вул. Брацлавська, 31.

ІЗ ТВОРЧОЇ СКАРБНИЧКИ

ГРУДЕНЬ

Налите - золотом - світило...
Небес занурилось... в білило.
Кошлаті падають сніжинки -
На крони, доли... і стежинки.
Без багри, царина вже, броша...
Пухнаста... стелиться пороша.

Вбранні, в зеленому,
сміречка...
Накрилась пледом криги
річка.
Зі сходу дує мерзлий
студень...
Права в свої... вступає
грудень!
Скавчать вітри як пси
приблудні...
Горами не за...
змерзлі будні.

Ще мить і день
в обіймах ночі...
Уздрить - зірниць -
холодні очі.
Мороз, орнаменти,
плестиме...
Й голок колючих міх
нестиме...
Відбитись примх
не від негоди -

Стає не як...
в житті погоди.
Виходить, холод,
як на люди...
Тепла бракує...
всім і всюди.

ЙДЕ НА ПОБАЧЕННЯ... ЗИМА!

Пройшла весна,
пройшло і літо -
Журлива осінь -
путь трима...
Ярлик примхливості
надіто...
Окіл - негода - обійма!
Хмарки кучкуються
юробю...
Не часу - річенька -
дріма...
День кожен є самим
собою -
І мить - собою є сама.
Знайти вчорашиє
під листками...
Надій - напевно
що - нема.
Стулились квіти
пельчастими...
Йде на побачення... зима!

Микола СОБЧУК,
м. Вінниця.

19 грудня - хмарно, без опадів, т вдень +4...+6°C, вночі +2...+3°C. **20**

грудня - хмарно, без опадів, т вдень +4...+5°C, вночі 0...+1°C. **21 грудня**

- хмарно, без опадів, т вдень +1...+3°C, вночі 0...+3°C. **22 грудня**

- хмарно, без опадів, т вдень -1...+2°C, вночі 0...-1°C. **23 грудня**

- хмарно, без опадів, т вдень 0...+3°C, вночі -1...-2°C. **24 грудня**

- хмарно, дрібний дощ зі снігом, т вдень +2...+4°C, вночі +1...+2°C. **25 грудня** - хмарно, дрібний

дощ зі снігом, т вдень +1...+3°C, вночі +1...+2°C.

Хмарно, без опадів, т вдень +2...+4°C, вночі +1...+2°C.

Хмарно, без опадів, т вдень +1...+3°C, вночі +1...+2°C.

Хмарно